

Stockholms kommun

Rektorn vid Snösätraskolan

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Snösätraskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Snösätraskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Snösätraskolan besöktes av Skolinspektionen den 28 och 29 november 2013.

Fakta om skolan

Snösätraskolan ligger i stadsdelen Rågsved i Stockholms kommun. I skolan är cirka 380 elever inskrivna. Undervisningen bedrivs normalt i gemensamma lokaler, men på grund av skador i delar av skolans lokaler som orsakats av en brand sommaren 2013, ges eleverna i årskurs 6 undervisning i Rågsvedsskolan under föreliggande läsår. Verksamheten vid Snösätraskolan omfattar förskoleklass och årskurs 1-6. Skolan erbjuder fritidshemsverksamhet för eleverna i förskoleklass och årskurs 1-3 och bedriver öppen fritidshemsverksamhet för elever i årskurs 4-6. Skolan har inte några särskilda undervisningsgrupper, men ett antal elever ges särskilt stöd i form av enskild undervisning.

Skolan leds av en rektor som påbörjade sin tjänstgöring under maj 2013. Rektor avser att anställa en biträdande rektor till sin hjälp inom kort. Vid skolan finns två ledningsgrupper. En ledningsgrupp består av fyra arbetslagsledare och rektor. Den andra ledningsgruppen består av tre föreståndare från fritidshemmet och rektor. Skolan har två lärararbetslag, ett för förskoleklasserna och årskurs 1 – 3 och ett för årskurs 4 – 6.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) nådde knappt 87 procent av eleverna vid Snösätraskolan kravnivån på samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i matematik läsåret 2012/2013. Detta resultat ligger över motsvarande resultat för riket, som uppgick till knappt 68 procent. I ämnesprovet för svenska uppnådde nästintill 100 procent av eleverna vid Snösätraskolan kravnivån på samtliga delprov. Skolans resultat ligger över motsvarande resultat för riket som uppgick till drygt 78 procent. I ämnesprovet för svenska som andraspråk uppnådde knappt 87 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov samma läsår.

Detta resultat ligger över motsvarande resultat för riket som uppgick till knappt 56 procent. Läsåret 2011/2012 var skolans resultat i de nationella ämnesproven lägre än läsåret 2012/2013. I matematik uppnådde 72 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, i svenska 74 procent samt 50 procent i svenska som andraspråk.

Enligt skolans egen sammanställning av elevernas samlade kunskapsresultat uppnådde mellan 79 procent och 97 procent av eleverna vid Snösätraskolan kunskapskraven i svenska/svenska som andraspråk, matematik, samhällsorientering och naturorientering i årskurs 3 vårterminen 2013. Lägst var resultaten i svenska som andraspråk och högst var resultatet i svenska. Läsåret 2011/2012 var resultaten likartade.

Årskurs 6

Enligt SIRIS uppnådde läsåret 2012/2013 nästintill samtliga elever i årskurs 6 kunskapskraven för betyget E i de olika ämnena de undervisades i vårterminen 2013.

Enligt SIRIS nådde läsåret 2011/2012 drygt 85 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i matematik. Resultatet ligger över motsvarande resultat för riket som uppgick till knappt 79 procent. I ämnesprovet i engelska uppnådde samma läsår 81 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov. Detta resultat ligger lägre än motsvarande resultat för riket som uppgick till knappt 87 procent. Vad gäller ämnesprovet i svenska finns inte någon nationell statistik att tillgå på grund av för få deltagande elever. I ämnet svenska som andraspråk nådde knappt 89 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov. Resultatet ligger över motsvarande resultat för riket som uppgick till drygt 54 procent läsåret 2011/2012.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att det på Snösätraskolan bedrivs en verksamhet som överlag uppfyller de krav som ställs i författningarna och att skolan i flera avseenden ger eleverna möjligheter att nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. Enligt den publicerade nationella statistiken för läsåren 2011/2012 och 2012/2013, var med undantag för resultatet i ämnesprovet i engelska i årskurs 6 läsåret 2011/2012, elevernas resultat högre än motsvarande resultat i riket i de nationella ämnesproven. Rektorn uppger att de i skolan sedan fyra år tillbaka arbetat med läs- och skrivutveckling i stor omfattning och att det har varit gynnsamt för kunskapsresultaten. Vidare har skolan satsat på att använda skolbiblioteket aktivt i undervisningen som pedagogiskt stöd i olika ämnen. Tillsynen visar att skolans rutiner runt särskilt stöd fungerar väl.

Snösätraskolans arbete kring lärandemiljön behöver analyseras och förbättras för att skapa studiero för samtliga elever. Rektorn uppger att studieron är ett prioriterat arbete och Skolinspektionen bedömer att det är ett angeläget utvecklingsområde. De flesta elever känner sig trygga i skolan, men i samtliga intervjuade grupper framkommer att det råder ett grovt språkbruk och så kallade skojbråk elever emellan. Skolan bedriver dock ett kontinuerligt och målinriktat förebyggande arbete för att förhindra kränkningar. Trots detta framkommer att alla i personalen inte anmäler samtliga signaler om kränkningar till rektorn. Skolinspektionen understryker vikten av att skolan fortsätter med sitt förebyggande arbete mot kränkande behandling och ser till att samsyn utvecklas bland personal avseende innebörden av begreppet kränkning.

Rektorn tar ansvar som pedagogisk ledare och har god kännedom om verksamheten. Emellertid framkommer i tillsynen att skolan behöver förbättra sitt kvalitetsarbete vad gäller analys av de samlade kunskapsresultaten. Vid tidpunkten av tillsynen finns endast en begränsad analys av kunskapsresultaten gällande resultaten i de nationella proven. Därmed saknar rektorn och lärarna kunskap om huruvida det finns mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, lärares förhållningssätt, resursfördelning, utformning och tillgång till särskilt stöd etc. Rektorn behöver således ta ansvar för att det under medverkan av personal utvecklas ett strukturerat kvalitetsarbete. Därutöver behöver även kvalitetsarbetet utvecklas gällande fritidshemmet, i den del det avser uppföljning av måluppfyllelsen i verksamheten.

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket tagit del av olika delar av verksamheten och bland annat observerat flera välfungerade undervisningssituationer. Elever uppger i intervjuer att de tycker att de har bra lärare och att de lär sig mycket i skolan. Eleverna uppger även att de ges inflytande över undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i fritidshemmet stimulerar elevernas utveckling och lärande och utgör ett komplement till undervisningen i skolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling alltid anmäler detta till rektorn.

Motivering

Bristande studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Vidare framgår av skollagen att rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Elever i årskurs 3 uppger i intervjun med Skolinspektionen att det är stökigt i klassrummen på grund av skrik och bråk. Enligt eleverna säger lärarna till eleverna som stör studieron att gå ut från klassrummet och lugna sig och studieron brukar då bli bättre. Elever i årskurs 6 uppger att det ofta uppstår bråk i klassrummet som flera elever blandar sig i. Eleverna uppger att lärarna säger till och ibland till och med ringer hem till de ordningsstörande elevernas föräldrar, men att det inte leder till någon långsiktig förbättring. Enligt eleverna pratar de om arbetsro på klassråden ibland och det brukar leda till bättre studiero under några dagar. Lärare uppger i intervju att arbetsron varierar i de olika klasserna och under olika tider på dagen. I vissa klasser kan lärarna inte förklara vad orsaken är till att det inte råder studiero. Enligt lärare har de

ibland flyttat vissa elever till andra klasser för att få en lugnande effekt. Lärarna uppger att mycket energi har gått åt att försöka skapa studiero i klasserna innevarande läsår. I Skolinspektionens genomförda enkätundersökning hösten 2012 anger 24 procent av pedagogerna att påståendet "att upprätthålla ordning i klassrummet tar upp en stor del av min undervisning" stämmer ganska bra. Rektorn bekräftar i intervju att det inte råder studiero i alla klasser trots att skolans resursgrupp och elevhälsoteam handleder lärarna i arbetet med att främja studiero.

Anmälningar av kränkande behandling till rektorn

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. Vidare ska en rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäla detta till huvudmannen.

Lärare uppger i intervju att de försöker finna en samsyn kring tolkningen av vad som utgör en kränkning, bland annat genom diskussioner med skolans nyinrättade antimobbinggrupp. Fritidshemspersonalen uppger att de sinsemellan inte fört några djupgående diskussioner om kränkningars begreppet i sådan grad att de har en samsyn kring det. Enligt lärarna finns tydliga rutiner kring hur signaler om kränkningar ska rapporteras, men vissa lärare uppger att det kan vara svårt att bedöma vilka situationer som utgör kränkningar. Fritidshemspersonalen uppger i intervju att det inte är möjligt att lämna rapporter till rektorn varje gång det sker en incident, men att rapportering sker om det är en mer allvarlig händelse eller upprepade kränkningar, det vill säga inte vid enstaka kränkningar. Enligt fritidspersonalen hinner de ofta lösa konflikter på ett tidigt stadium så att kränkningar inte uppstår. Rektor uppger i intervju att hon tror att det kan vara så att inte alla kränkningar kommer till hennes kännedom i de fall som personalen löst incidenterna själva.

Sammantaget visar att det finns brister i skolan gällande trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 3, 6 § och 6 kap. 10 § skollagen, Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras och som består i uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls

Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I intervjuerna med rektor och lärare och de dokument kring kvalitetsarbetet som Skolinspektionen tagit del av framkommer att det på Snösätraskolan finns ett kvalitetsarbete med rutiner för uppföljning och planering av utbildningen. I intervju med fritidshemspersonalen framkommer att de i arbetslaget utvärderar verksamheten löpande. Någon dokumenterad analys och uppföljning finns dock inte att tillgå avseende måluppfyllelsen i fritidshemmets verksamhet.

Vad gäller analys av de samlade kunskapsresultaten är den i dokumentationen begränsad till de nationella ämnesproven. Skolinspektionen har tagit del av en sammanställning av andel elever i de olika klasserna som uppnått kunskapskraven våren 2013, men det finns inte dokumenterad analys av dessa. Lärare uppger i intervjun att de i diskussioner i arbetslagen främst diskuterat resultaten i de nationella proven och att de inte fört diskussioner om de samlade kunskapsresultaten i de årskurser och ämnen där nationella kunskapskrav finns.

Rektorn bekräftar i intervju att kunskapsresultaten i skolan och måluppfyllelsen i fritidshemmen inte har analyserats av personalen större uträkning. Därmed saknar rektorn och lärarna kunskap om huruvida det finns mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, lärares förhållningssätt, resursfördelning, utformning och tillgång till särskilt stöd etc. Rektorn uppger att hon planerar att skapa ett så kallat årshjul för kvalitetsarbetet för att få igång ett strukturerat kvalitetsarbete vid skolan kring planering, genomförande, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Utredningen visar att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 och 6 § § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Beslut om anpassad studiegång motsvarar inte författningarnas krav.

Motivering

Om det finns särskilda skäl får ett beslut om särskilt stöd innebära att stödet ska ges enskilt eller i särskild undervisningsgrupp enligt skollagen. Vidare anges i skollagen att om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Enligt förvaltningslagen ska beslut även innehålla skälen till beslutet, det vill säga varför eleven ska ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp, enskilt eller i form av anpassad studiegång.

Skolinspektionen har tagit del av ett beslut avseende enskild undervisning och anpassad studiegång. I beslutet saknas uppgift om vilka ämnen eleven ska läsa respektive vilka ämnen eleven inte ska läsa eller de antal timmar av ett visst ämne anpassningen gäller.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans dokumentation kring särskilt stöd. Mot bakgrund av att arbetet med särskilt stöd i övrigt uppfyller författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig och Stockholms kommun tilldelas en anmärkning.

Författning

3 kap. 11–12 §§, 29 kap. 10 § skollagen och 20 § förvaltningslagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De som beslutar om ett betyg förser inte uppgiften med sin egenhändiga signatur i betygskatalogen.

Motivering

I skolförordningen anges att en elevs betyg ska antecknas i en betygskatalog. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska den som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

Skolinspektionen har tagit del av Snötsätraskolans betygskatalog. Av den granskade betygskatalogen framgår att betygsuppgifter inte har signerats av samtliga lärare som fattat beslut om betyg.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i betygskatalogen och verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att betygsättningen och betygskatalogen i övrigt bedöms motsvara författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig och Stockholms kommun tilldelas en anmärkning.

Författning

7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123)

På Skolinspektionens vägnar

Ulrika Palm
Beslutsfattare

Parisa Maleki
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.